

MĚSÍČNÍK SLATIŇANSKÉ RADNICE

OZVĚNY SLATIŇAN

ČERVENEC 2012

adresa internetových stránek: www.slatinany.cz

Vážení spoluobčané, milé děti

opět se přiblížil čas letních prázdnin, čas dovolených.

Čas na který se všichni těšíme, že se konečně na chvíli zastavíme v každodenním shonu a odpočineme si od všedních starostí.

Období dovolených nám dává možnost poznat krásy naší vlasti a některým z nás i zajímavosti cizích států či exotických zemí.

Přeji Vám hodně sluníčka, krásných zážitků a načerpání nových sil. Děti ať si užijí kamarádů na letních táborech, nebo společných chvil s rodiči na dovolené.

MVDr. Ivan Jeník, starosta

Poděkování

Děkuji za milé blahopřání k mým narozeninám p. MVDr. Ivanu Jeníkovi – starostovi.

František Cellar, Slatiňany 597

Děkuji panu starostovi MVDr. Ivanu Jeníkovi za přání k mým narozeninám. Dobré slovo potěší každého, zvláště starého člověka. Udělalo mně to radost a velice si toho vážím.

Miloslava Kolková

Děkuji touto cestou městu Slatiňany za milé blahopřání u příležitosti výročí mých narozenin.

Jiřina Šinkorová

Děkuji městu Slatiňany za milé blahopřání, dárek a květiny k mému životnímu jubileu.

Josef Slavík

Junák Slatiňany

Středisko Junáka Slatiňany, oddíl mladších chlapců (vlčat), přijme od září 2012 několik zájemců z prvních či druhých tříd. Nabízíme pestrý program, pravidelné schůzky, výpravy do přírody, letní tábor a další aktivity. Schůzky budou probíhat každý čtvrtek od 16.30 do 18.30. V případě zájmu nás kontaktujte na mailu daniel.vychodil@centrum.cz.

Vedoucí oddílu Mgr. Daniel Vychodil

ODVOZ ODPADU – průjezdnost ulic

Žádáme občany města Slatiňany a místních částí Škrovádu, Trpišova a Kunčí, aby v pondělí a úterý (v době svozu směsného komunálního odpadu) od ranních do odpoledních hodin neparkovali své automobily v ulicích města a místních částí na silnicích takovým způsobem, že bude znemožněn průjezd ulicemi vozidlům společnosti AVE CZ odpadové hospodářství, které v uvedené dny odpad sváží.

Pokud bude ulice zablokována parkujícím automobilem a z tohoto důvodu nedojde k odvozu komunálního odpadu, město Slatiňany nebude náhradní odvoz odpadu zajišťovat. P.Š.

Zlatá svatba

Dne 14. července 2012 oslaví v obřadní síni Městského úřadu Slatiňany výročí **zlaté svatby** manželé **Vlasta a Jiří Šukovi**.

K tomuto významnému výročí přeje město Slatiňany manželům mnoho spokojenosti a zdraví s přáním všeho dobrého v dalších letech společného života.

Měsíc s pěknou knihou

Čtenáři naší knihovny nám poskytují dobré tipy a náměty na knihy, které si oblíbili, a které by doporučili k přečtení i ostatním. Ty, kteří nám svůj názor a odkaz na zajímavou a poutavou knížku ještě nezaslali, prosíme, aby si našli chvíličku, a buď osobně nebo prostřednictvím e-mailu (knihovna@slatinany.cz) tak kdykoliv učinili. My budeme mít větší množství výběru oblíbených titulů mezi vámi čtenáři a v každých Ozvěnách některé z nich uveřejníme.

Pro tento měsíc bychom Vám chtěli nabídnout knihy:

Bernard Cornwell – Pevnost

Vlastimil Vondruška – Klášterní Madrigal

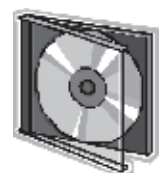
Informace pro čtenáře i turisty

Milí čtenáři, blíží se prázdniny a doba dovolených, tak bychom i my knihovnice Vám chtěli popřát, příjemně strávené chvílky odpočinku při pěkné knížce a hlavně pěkné počasí. Ti z Vás kdo, nebudete mít co číst, můžete nás během celých prázdnin navštívit ve stejnou otevírací dobu jako po celý rok.

Pro turisty a návštěvníky města Slatiňany budeme mít otevřené Infocentrum i o svátcích a víkendech v časech 9–12 a 13–16 hodin.

Infocentrum přichází s nabídkou

Můžete u nás zakoupit kromě suvenýrů i film **Ležáky 42 – Nejdlejší den jedné malé vesnice**, a to na DVD. Film zpracovává nově a objektivně tragédii osady Ležáky. Záměrem režiséra Miloše Pilaře bylo natočit film pravdivě a přiblížit skutečné historické události, které se odehrávaly ne daleko našeho města. Cena DVD je 129 Kč.

Rada města Slatiňany

Rada města Slatiňany projednala na své 44. schůzi

1. Pověření starosty k uzavírání darovacích smluv (*schváleno*).
2. Poskytnutí grantu pro sdružení ochrany spotřebitelů (*nesrovnalosti v žádosti – neschváleno*).
3. Uzavření smlouvy o poskytnutí grantu v oblasti cestovního ruchu (*grant od Pardubického kraje na obnovu stodoly u Švýčárny – posezení pro cyklisty*).
4. 5. rozpočtové opatření – změna schváleného rozpočtu města Slatiňany na r. 2012 (*přijetí grantu – schváleno*).
5. Bezplatné zapůjčení společenského sálu ve Společenském domě Základní umělecké školy (*schváleno*).
6. Zřízení věcného břemene pro veřejné osvětlení a vodovod a napojení křižovatek pro lokalitu podél silnice I/37 při výjezdu ze Slatiňan na Chrudim (*veřejné osvětlení, vodovod a napojení křižovatek – schváleno*).
7. Zřízení věcného břemene pro prodloužení vodovodního řadu na pozemkové parc. č. 439/1 v kat. území Kunčí (*schváleno*).
8. Smlouvu o zřízení věcného břemene pro umístění dešťové kanalizace v Trpišově (*schváleno*).
9. Souhlas s úpravou části pozemkové parcely č. 681/1 v kat. území Slatiňany (*vydláždění části pozemku v Tovární ulici za účelem parkovacích stání – schváleno*).
10. Zřízení věcného břemene pro plynovod na pozemk. parc. č. 67/1 v Trpišově (*schváleno*).
11. Hospodaření příspěvkových organizací za 1–3/2012 (*rada vzala na vědomí*).
12. Ceník vstupného na Plovárnu města Slatiňany (*schváleno ve stejné podobě jako v roce 2011*).
13. Kupní smlouvu – nová turistická známka Švýčárna (*schváleno – návrh a nákup turistické známky*).
14. Výběr zhotovitele na zakázku města malého rozsahu – Obnova původního objektu stodoly u č. p. 66 Slatiňany (*rada schválila firmu Instav Hlinsko s nejvýhodnější nabídkou 489 259 Kč*).

15. Výběr zhotovitele v jednacím řízení bez uveřejnění na dodatečné stavební práce na stavbu „Rekonstrukce domu č. p. 66 – Švýčárna Slatiňany“ (*schválena firma VCES*).
16. Výběr dodavatelů expozice ve Švýčárně, Slatiňany (*pro truhlářské práce schválen pan Pospíšil Pardubice a pro zhotovení grafiky schválena Kristýna Kvapilová*).
17. Smlouva o výpůjčce informační tabule (*schváleno*).
18. Sřežení objektu ŠVÝČÁRNA č. p. 66, Slatiňany včetně napojení na PCO (*schválena firma G.FOX*).
19. Smlouvu o vzájemné spolupráci s Vodní záchrannou službou (*zajištění plovárny – schváleno*).
20. Výběr dodavatele expozice ve Švýčárně, Slatiňany (*instalace audio – video techniky – schválena firma SITEL, s.r.o, Praha*).

Rada města Slatiňany projednala na své 45. schůzi

1. Výběr zhotovitele na opravu Kočičího hrádku (*schválena firma Pluto, s.r.o, s nabídkou 29 956*).
2. Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo – stavba chodníku Sečská ul. (*prodloužení termínu zhotovení asi o týden – schváleno*).
3. Pojištění objektu čp. 66 – Švýčárna (*schválena pojišťovna Kooperativa*).
4. Kontrolu dotace na kanalizaci ul. Na Ostrově – Vrehlického (*rada vzala na vědomí zprávu o kontrole*).
5. Smlouva o pronájmu vysavače na čištění bazénu (*rada schválila zapůjčení vysavače od SK Spartak*).
6. Nabídku na dodávky plynu (*rada vzala na vědomí nabídku jednoho z dodavatelů*).
7. 6. rozpočtové opatření – změna schváleného rozpočtu města Slatiňany na r. 2012 (*financování expozice interaktivního muzea ve Švýčárně – schváleno použití prostředků z hospodářského výsledku roku 2011*).
8. Stanovení výše měsíčního nájemného v bývalé ubytovně využitelné jako rodinný dům na plovárně ve Slatiňanech (*schváleno*).

16. Mistrovství ČR seniorek ve volejbale

Ve dnech 16. a 17. června se uskutečnil na našich volejbalových kurtech finálový turnaj o titul Mistr ČR pro r. 2012. Z krajských kvalifikací se sem probojovali přeborníci jednotlivých krajů, loňský vítěz ČZU Praha a domácí družstvo pořadatelů – celkem 13 týmů.

Slavnostního zahájení se zúčastnili Ing. D. Bártová – garant soutěže, S. Šneberg – zakladatel soutěže, MVDr. I. Jeník – starosta města, Mgr. V. Pavlíček – předseda OV VS Chrudim a další hosté a zástupci sponzorů. V sobotu odpoledne přijel i nejvýznamnější host – PaedDr. Zdeněk Haník, Ph.D – předseda ČÚV volejbalového svazu.

Za nádherného počasí po velkých bojích zvítězilo Ústí nad Labem, stříbrné medaile získaly Rokycany a třetí místo obsadily Křenovice (část Brna). Vzhledem k tomu, že v těchto i v dalších týmech hrály naše bývalé reprezentantky i současné ligové hráčky je 6.místo Slatiňan vynikajícím úspěchem. Vždyť za námi zůstala i družstva Olomouce, Zlína, Pardubic, H. Brodu a dalších „volejbalových“ měst.

Tato nejvýznamnější sportovní akce v historii volejbalového oddílu a asi i Spartaku se vydařila po všech stránkách. Všem účastníkům se tu velmi líbilo, byla to i velká propagace Slatiňan.

Dagmar Havlisová, ředitelka turnaje

**Ve Slatiňanech mohou snáze třídit drobná elektrozařízení a baterie
Ve městě byl umístěn speciální červený kontejner**

Občané Slatiňan mají nyní zjednodušenou možnost třídění vysloužilých drobných elektrozařízení a baterií. Nezisková společnost ASEKOL, která organizuje sběr a recyklaci elektroodpadu, ve městě k tomuto účelu umístila speciální kontejner. Cílem je ulehčit občanům třídění elektroodpadu a zároveň zvýšit objem sběru menších spotřebičů. Právě ty totiž nejčastěji končí v popelnici, odkud se k ekologické recyklaci nedostanou.

Slatiňany jsou dalším městem, v němž jsou instalovány kontejnery na drobná elektrozařízení. Ta totiž podle údajů kolektivního systému ASEKOL, který kontejnery zdarma instaluje, končí v popelnici mnohem častěji než větší druhy elektroodpadu. „Z našeho průzkumu vyplývá, že lidé považují tradiční sběrná místa, jako jsou například sběrné dvory, za příliš vzdálená. V důsledku pak do nich odmítají nosit elektrozařízení, která se bez problémů vejdou do popelnice. Takový osud má například více než polovina elektrických hraček,“ vysvětluje regionální zástupce společnosti ASEKOL pro Pardubický a Královéhradecký kraj Lenka Vorlová. Kontejner ve Slatiňanech má i speciální kapsu určenou na baterie. „Přestože naše společnost sběr baterií přímo nezajišťuje, díky dostupné technologii jsme se od začátku letošního roku rozhodli kontejnery využít i k tomuto účelu. Lidé dosud příliš nedokáží odlišit baterie od elektroodpadu, a házel je i do našich sběrných nádob. Kapsu jsme použili již v několika městech a velmi se osvědčila,“ vysvětluje Vorlová.

„Kontejnery na drobný elektroodpad od společnosti ASEKOL vítáme jako vynikající doplněk naší stávající sběrné sítě. Sběr elektroodpadu ve Slatiňanech pravidelně vzrůstá a já věřím, že kontejnery tento trend ještě podpoří,“ říká Ing. Vladimír Rašín, vedoucí hospodářko-správního odboru města Slatiňany.

Do stacionárního kontejneru je možné vyhazovat malá elektrozařízení, například klávesnice, kalkulačky, mobilní telefony, elektrické hračky apod. Rozměr otvoru pro vhození je 30 × 50 cm, což odpovídá standardní velikosti počítače. Větší elektrozařízení – například televizory – mohou občané i nadále odevzdávat do Sběrného dvora města Slatiňany nebo při koupi nového spotřebiče v prodejně tzv. kus za kus. Náklady na svoz a zpracování, stejně jako náklady na pořízení nádob hradí ASEKOL.

Místo, kde je ve Slatiňanech umístěn kontejner na drobné elektro:
- ul. T. G. Masaryka, u obchodního střediska potravin Málek s.r.o., stávající sběrné místo pro separovaný odpad

ASEKOL s.r.o., je nezisková společnost, která provozuje kolektivní systém zpětného odběru elektrozařízení. V prosinci roku 2005 byl ASEKOL zapsán Ministerstvem životního prostředí ČR jako jediný systém pro zpětný odběr historických elektrozařízení v oblastech výpočetní, telekomunikační a kancelářské techniky, spotřební elektroniky, hraček a vybavení pro volný čas a sport. Věnuje se ale i dalším oblastem, celkem se jedná o skupiny 3, 4, 6, 7 8, 9 a 10. ASEKOL má uzavřeny smlouvy o zřízení míst zpětného odběru s 4 214 městy a obcemi a 2 568 opravami a prodejny elektro. Další tisíce sběrných míst vznikly díky vývoji a instalaci různých druhů kontejnerů na drobná elektrozařízení. Provozovaných více než 12 800 sběrných míst zajišťuje společ-

ností ASEKOL nejhustší sítí vysloužilých elektrozařízení ze všech kolektivních systémů v ČR i v Evropě. V roce 2011 vybral ASEKOL od každého občana ČR průměrně 1,67kg elektroodpadu.

Kontakt: ASEKOL s. r. o.: Čs. exilu 2062/8, 143 00, Praha 4, regionální zástupce pro Pardubický a Královéhradecký kraj: Lenka Vorlová, e-mail: vorlova@asekol.cz, tel.: 725 867 395, www.asekol.cz, P.O.Box 51, 530 09 Pardubice

Zpětný odběr drobného elektrozařízení a baterií

Do červeného kontejneru patří: veškeré elektrické a elektronické spotřebiče (do maximálního rozměru 30 cm × 50 cm), např.: počítačové periferie (klávesnice, myš, reproduktor,...), tiskárny, audio, videokamery, MP3 přehrávače, elektrické hračky, elektronické hry, CD a DVD přehrávače, elektronické nástroje, kalkulačky, kazetové přehrávače, fotoaparáty, telefony, faxy, mobilní telefony, počítače, rádia, tablety, gramofony, baterie, apod.

Do červeného kontejneru nepatří: monitory, televizory, úsporné žárovky, zářivky, tonery, apod.

Soukromá inzerce

**TRUHLÁŘSTVÍ ŠOLC
nabízí**

- nařezávání a olepování laminových desek
- vybrané dekory skladem, mnohé další na objednání
- vybrané dekory prodej na m²

Mobil: 603 847 530

Adresa: Kunčí 44, Slatiňany

Začátkem prázdnin se otevře Vám dobře známá budova Švýčárny, které byla zrekonstruovaná a v současné době se v ní nachází expozice interaktivního muzea starokladrubského koně. Položili jsme pár otázek panu starostovi MVDr. Ivanu Jeníkovi, abychom se dozvěděli, jak to vše probíhalo. Jaké změny byly provedeny za tak krátkou dobu s touto historickou budovou? Na co se můžete vy návštěvníci muzea těšit, co uvidíte a co se dozvíte zajímavého?

1. Téměř dva roky Slatiňany usilovaly o bezplatné převedení objektu Švýčárna z majetku státu na město. Snaha se nakonec vyplatila, budova patří od 1. září 2006 městu Slatiňany. Můžete nám říci, co se od této doby událo s chátrajícím unikátním objektem?

Od roku 2006 byly zpracovávány studie proveditelnosti, které ukázaly, že z ekonomického pohledu udržitelnosti projektu je nejvýhodnější realizace vybudování muzea starokladrubského koně. Projektovou dokumentaci ke stavebnímu povolení vypracoval Ing. arch. Milan Vojtěch. Začátkem roku 2010 byla podána žádost o dotaci na Regionální radu regionu soudržnosti Severovýchod, která byla schválena v říjnu 2010 a smlouva byla podepsána téhož měsíce. Během této doby byla vyhlášena výběrová řízení na realizační firmu. Generálním dodavatelem stavby byla vybrána firma VCES a.s. Praha. Stavební dozor prováděl Ing. Zdeněk Kocián, interiéry navrhovala Ing. arch. Martina Šotolová. U pana Marka Holuba město Slatiňany objednalo realizaci expozice, který pomohl s výběrem dodavatelů exponátů.

Financování je zajišťováno především z dotace od Regionální rady regionu soudržnosti Severovýchod v částce 92,5% uznatelných nákladů. Rozdíl ve výši 6 155 902 Kč hradí město Slatiňany ze svých finančních prostředků. Stavba byla zahájena v říjnu roku 2010. Zrekonstruovaná budova byla předána 31. května 2012 zhotovitelem městu Slatiňany. Stavba byla dokončena v termínu podle smlouvy. Rekonstrukce přišla na celkem 29 325 358 Kč vč. DPH. Město rovněž financuje samotnou expozici muzea za cca 760 000 Kč.

V dalším fázi podalo město Slatiňany v lednu 2012 žádost o dotaci na Obnovu objektu stodoly u č. p. 66 Slatiňany. Dotace byla schválena a podepsána smlouva v květnu 2012 Mgr. Radko Martinkem. Smlouva o poskytnutí grantu v oblasti cestovního ruchu Podpora budování infrastruktury cestovního ruchu v Pardubickém kraji na akci Obnova původního objektu stodoly u č. p. 66 Slatiňany byla limitována částkou do 50% přijatelných nákladů. Ve výběrovém řízení s cenovou nabídkou zvítězila v květnu letošního roku firma INSTAV a.s. Hlinsko a zahájila obnovu objektu. Předpokládaný termín dokončení je 30. srpna 2012. Pro turisty a cyklisty zde bude zbudováno zastřešené odpočívadlo se stojanem na zabezpečení kola a lavička na odpočinek.

2. Co se v nově upravené budově nachází? Jaké je a bude její využití? Na co se můžeme my občané Slatiňan i příchozí turisté těšit?

O samotné Švýčárně se dochovaly staré fotografie i historické materiály, které si mohou návštěvníci prohlédnout v prosklených vitrínách i prostřednictvím filmů. K vidění jsou brožury, které vycházely po roce 1980 pod názvem Výzkumná stanice pro chov koní Slatiňany, Metodický dopis – pořádání jezdeckých závodů, plánky historické budovy Švýčárna a další materiály. Neméně zajímavé jsou promítané filmy o starokladrubském koni, porod koně, život koně, okování koně, zapřahání koní, koňské závody, starokladrubští vraníci, film o životě PhDr. MUDr. Františka Bílka DrSc., o historii i současnosti města Slatiňany. Ve vitrínách jsou k vidění sbírky bičů, sedel, chomouty, jezdecké boty, zouvák, udi-dla, podkovy, ostruhy, uzdy, oštěže, kopyta, ale i hlavy koní dle plemene. Hlavně pro děti je zajímavá figurína koně i jeho jezdce. Jedna z expozic nabízí informace o významné osobnosti zakladateli zootechniky a hipologického muzea ve Slatiňanech Františku Bílkovi. Mezi jeho nejznámější knihy patří „Plemena mizící a vy-

mizelá“, „Obecná zootechnika“ a „Speciální zootechnika – chov koní“. Sbírkou obohatí panely s informacemi o historii Švýčárny nebo Chráněné krajinné oblasti Železných hor a hlavně územní části našeho okolí.

3. Jaký oficiální název má muzeum? Kdy bude otevřeno? Jaká bude otevírací doba?

Název tohoto unikátního památkového objektu po rekonstrukci je Švýčárna Slatiňany – Interaktivní muzeum starokladrubského koně. Již samotný název vám dává náhled toho, na co se můžete těšit při jeho návštěvě. Muzeum bude přístupné pro veřejnost od pátku 29. června 2012 od 10 hodin. Otevírací doba je stanovena ve dnech od úterý do neděle v časech 10–12 a 13–17 hodin v období turistické sezony. Kromě běžných prohlídek dle otevírací doby, si budou moci jednotlivci i skupiny rezervovat návštěvy muzea na daný termín i hodinu. Bližší informace jsou ke shlédnutí na <http://svycarna.slatinany.cz> nebo zájemci mohou napsat svůj požadavek na e-mail: svycarna@slatinany.cz.

4. Jak jste již řekl, v muzeu nám budou poskytnuty informace o plemeni starokladrubského koně. Jak se k nám tento druh koně dostal? Čím se vyznačuje, jaké jsou jeho charakteristické vlastnosti?

Počátek výjimečné historie starokladrubského koně spadá do doby vlády císaře Rudolfa II, kdy v letech 1579 byl v Kladrubech nad Labem založen dvorský hřebčín. Toto výjimečné plemeno bylo o čtyři sta let později prohlášeno za národní kulturní památku. V letech 1925 až 1931 bylo přikročeno k restrikci, která se dotkla především starokladrubského vraníka, který se tak víceméně ocitl na pokraji faktického zániku. V roce 1938 se však rodí smělý a naprosto ojedinělý projekt na regeneraci starokladrubského vraníka, se kterým přichází a v jeho čele stojí prof. František Bílek. V letech 1940 až 1946 probíhala regenerace v hřebčíně v Pruhonicích a poté se stádo přemístilo do hřebčína ve Slatiňanech. Celý regenerační proces trval třicet pět let a jeho úspěch z něj udělal určitý vzor i pro záchranu ostatních ohrožených plemen. V roce 1974 se na řadu dostává fáze zušlechťovací, jejíž vůdčí osobností se stává doc. Jaromír Dušek. Starokladrubského vraníka, jemuž kdysi hrozil zánik, se tak podařilo definitivně zachránit.

Charakteristika tohoto plemene se vyznačuje elegantním a majestátním vzhledem, jeho konstituce je pevná, vyznačuje se dobrou plodností, je nadán vytrvalostí a také se dožívá vysokého věku. Je snadno ovladatelný, učenlivý, pracovitý a dobře spolupracuje s lidmi. Je jediným původním českým plemenem typu galakaroiéra. Tito koně byli nedílnou součástí slavnostních ceremoniálů na císařském dvoře, uplatňovali se ve vozatajském sportu, využívali se k drezúře nebo i rekreačnímu ježdění. Pro své výborné povahové vlastnosti jsou ideální pro hipoterapii.

5. Velice dobrá je poloha umístění Švýčárny, na pokraji lesa i výběhů koní. Jakým způsobem se turisté dostanou k muzeu? Kde budou moci zaparkovat?

Parkoviště pro motoristy, kteří budou chtít navštívit muzeum umístěné v krásné přírodě v lese nad zámeckým parkem, mohou využít buď parkoviště U Občerstvení V Kaštance nebo parkoviště u Restaurace U Zámku. Pro autobusy je určeno parkoviště u areálu Strojírny Potůček. Parkování podél silnic u výběhů směrem od hřebčína, zámku až k vodojemu je pro motoristy zakázáno. Turisté se k muzeu dostanou jak od parkoviště, tak od zámku po turistických značkách. Mohou využít naučné stezky ke Kočičímu hrádku, která začíná nad horním východem ze zámeckého parku. Velice výhodná je poloha umístění Švýčárny, protože dalšími možnými zastávkami turistů mohou být samotný Kočičí hrádek, venkovní lesní tělocvična i samotná restaurace Monaco dále rozhledna Bára nebo Lanový park.

6. Co čeká malé i velké návštěvníky muzea? V čem spočívá jeho interaktivita?

Pro malé návštěvníky a žáky škol jsou připraveny praktické ukázky jako je kočárový trenažér, kde si mohou vyzkoušet držení uzdy i řízení kočáru zapřaženého koňmi promítanými na obrazovce. Unikátem je ukázkový koňský box. Součástí prohlídky muzea je audiovizuální systém. Díky jemu je možné vstřebávat informace z plazmových obrazovek a ze zvuku linoucích se reproduktorů. Také nabízíme možnost získat si informace přes dotykovou obrazovku dle vlastních potřeb. Před samotnou budovou je zabudovaný informační kiosek, který bude poskytovat základní informace o Švýčárně Slatiňany – Interaktivním muzeu starokladubského koně. Objekt a jeho okolí je střežen kamerovým systémem elektronickým bezpečnostním zařízením, které je napojeno na pult centrální ochrany agentury G. FOX security services s.r.o. Chrudim.

7. A na závěr trošku z historie tohoto objektu, který jistě přiláká

plno zájemců z řad jak laické, tak i odborné veřejnosti. Můžete nám přiblížit vznik i účel k jakému budova sloužila?

Objekt „Švýčárna“ vzdáleně připomínající salaš vznikla jako součást romantických úprav prostoru jihozápadně od zámku přestavbou myslivny na okraji souvislého lesa. Zásadní přestavba původní Švýčárny proběhla v období druhé poloviny 19. století, kdy panství vlastnil rod Auerspergů. Původní využití tohoto ovčáckého dvorce dokládají i dobové fotografie. Dříve se zde chovala nejen drůbež, ale ovce i kravičky pro potřebu zámecké kuchyně. Stáj pro skot byla v pravé části budovy. Bača měl k dispozici několik obytných místností pro rodinu v levé části. Po roce 1945 byla Švýčárna obsazena nájemci a byla ve správě hřebčína. Posledním obyvatel byl František Zeman. A od roku 2006 je objekt ve vlastnictví Města Slatiňany.

Ptala se Romana Doležalová

Pozn. redakce: Aktuální informace o Švýčárně, provoz a otvírací doba a další podrobnosti na: www.slatinany.cz.

Rekondiční pobyt diabetiků

V době od 2. do 9. června tohoto roku jsem se zúčastnila rekondičního pobytu, organizovaného místním Svazem diabetiků, který se konal ve Stráži pod Ralskem. Vrátila jsem se nadšená z celého pobytu a z krásných zážitků, které nám zprostředkovala svou vynikající organizátorskou prací sestra Olina Slachová. Hned po příjezdu a ubytování v hotelu DIAMO byl zajištěn oběd a po odpočinku jsme se vydali na seznamovací prohlídku městečkem a okolím pod vedením místního průvodce. A hned další den byl dopoledne uspořádán turnaj v petangu a odpoledne vycházka kolem vodního díla na řece Ploučnici, na místě původního rybníka zv. Horecký. Příjemné travnaté i písčité pláže nabízejí možnost relaxace i výhled na vodní hladinu, kde lze pozorovat jak vodní ptactvo, tak i sportovce, provozující vodní sporty.

Další den, tj. pondělí byl věnován exkursi do sklárny AJETO v Lindavě. V příjemném prostředí sklářské hospody nám podal výklad mladý pracovník podniku o historii a vzniku sklárny, výrobní program a dalších zajímavostech. Přímou v tomto prostoru dva pracovníci u sklářské pece pracovali na výrobě skleněných medailí pro vyhodnocení vítězů sportovní soutěže, která probíhala ve Stráži ve dnech 9. a 10. června t. r. Poučení jsme se vydali do vlastní sklářské dílny, kde u pece pracovalo asi 20 sklářů na výrobu lustru pro mešitu.

Odpoledne jsme se vydali všichni autobusem k průrvě řeky Ploučnice a někteří z nás se došli podívat přes vrcholky skalnatého bloku na druhou stranu, odkud zmíněná průrva byla v XVII. Století lidským přičiněním vytesána, aby byl zajištěn pravidelný přítok vody na mlýn.

V úterý nás čekal zájezd na skalní hrad Sloup v Čechách, později využívaný jako poustevna a návštěva romantické sklepní kaple v Modlitebním dole.

Středa byla věnována turistice k další vodní ploše a přílehlé rekreační obci Hamr na Jezeře. Sportovněji založení z nás pak na hotelových vypůjčených kolech se vypravili do jedněch

z nejstarších slatinných lázní Kundratice nebo na strážní hrad Stohánek.

Čtvrtek pak byl dopoledne věnován prohlídce st. zámku Lemberk, který je znám pobytem sv. Zdislavy (rodačka z Křižanova se provdala za pana Havla z rodu Markvarticů, pána na Lemberku). Jednotlivé sály chronologicky zachycují vývoj bydlení od pozdní gotiky XV. století až po novorenesanční sloh 80. let XIX. století. Stylový nábytek doplňují v každé síni dobová umělecká díla i typické výrobky uměleckých řemesel (sklo, keramika, porcelán, výrobky z kovu, textilu aj.). Pozoruhodný je tzv. „bajkový sál“, kde na stropě je v kazetovém uspořádání zobrazení 77 Ezopových bajek.

Odpoledne jsme vyjeli lanovkou na Ještěd, kde nám počasí po přálo krásný výhled na Jizerské i Lužické hory, Český ráj a nejbližší Ještědský hřeben. Dolů opět šli ty sportovnějši pěšky, my ostatní sjeli lanovkou.

Pátek byl věnován osobnímu programu hned po besedě s představitelem hotelu, který nás seznámil se zajímavostmi současného života Stráže po útlumu těžby uranu. Po obědě se většina účastníků věnovala přípravě na závěrečný večer rozloučení s pobytem v duchu „Cikáni jdou do nebe“. Připravili si působivé cikánské kroje a v závěrečném defilé předvedli své kreace tak zdvořile, že nemohlo ani dojít k vyhlášení vítěze, protože všichni byli dokonalí. Z večírku jsme se rozešli před 22 hodinou a spánkem jsme se připravili na poslední náročný den rekondičního pobytu spojený s odjezdem domů.

Cestou jsme se ještě stavili u Máchova jezera, kde jsme chvíli sledovali rozjížděky „dračích lodí“, potom se nalodili a podnikli okružní cestu po jezeře a odpočinkový program zakončili dobrým obědem v hotelu Bezděz v Doksech.

Do Slatiňan jsme dojeli krátce po 16 hodině v pořádku a spokojení s celým průběhem rekondičního pobytu. Srdečné díky organizátorce i panu řidiči.

Marie Kyselová – Schmoranzová

Další tři výlety našeho Klubu českých turistů Slatiňany

Ten první z nich byl větší – objednaným autobusem jsme jeli do Lipnice a Dolního Dobřejova. Cestou jsme se zastavili nad Pohledem, na jednom z nejhezčích vyhlídkových míst Chrudimska. Opravdu si zdejší vesnička ten název zaslouží.

V Kraskově k nám přistoupil nám už známý RNDr. Evžen Kůs, který vede plemenné knihy koně Převalského a zúčastnil se i loňského stěhování koní do jejich původního domova – Mongolska. Jeho účast na našem výletě se ale týkala až druhého bodu našeho výletu. Zatím jsme dojeli do Lipnice a vydali se na prohlídku místního hradu. Bylo to tu zajímavé – historie hradu, jeho Velká věž, Trčkovský palác, kaple, zase další krásný výhled – teď z věže Samson, sklepení Thurnovského paláce s hlubokou zásobnicí na dešťovou vodu, vylámanou

ve skále a k tomu všemu strašidelná hladomorna s ještě strašidelnější pověstí. Nebyla to žádná výhra dostat sice do ní i ukrutníka, ale stejně tu s ním nakonec zůstat.

V obci určitou dobu žil a potom zemřel spisovatel Jaroslav Hašek. Je tu pohřben a je tady i jeho malé muzeum.

Po obědě jsme přešli do Dolního Dobřejova v České Sibiři. Tato naše Sibiř svým podnebím dobře nahrazuje klimatické podmínky mongolských stepí. Není tedy divu, že je zde chovatelská stanice ZOO Praha, a v ní jsou koně Převalského, ale i jiné druhy zvířat, např. právě severský los, nebo ovce a kozy. V tamním

malebném údolí je řada ohrad se zvířaty. A tudy nás provázel právě RNDr. Kůs a manželé Kardovi, kteří se o to tady už 20 let starají. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí ze života zvířat. Ten den bylo krásné, slunečné počasí, ale přesto jsme si uvědomovali, jak tady musí být těžká práce, hlavně když nastane zima nebo podzimní plískanice. Nás ale čekalo v tom hezkém dni ještě jedno překvapení – grilování a to nám příjemně zakončilo výlet.

Další náš výlet byl do Prahy. Nejprve Národní muzeum a v jeho Nové budově výstava Vynálezci a vynálezy. Na ní vůbec nebylo od věci uvědomovat si určitou hrdost na tu velkou řadu našich vynálezců a jejich vynálezů. Ať to byla polarografie a Jaroslav Heyrovský, Kaplanova turbína, lodní šroub Josefa Resslera, nebo třeba medomet, oční čočky a Otto Wichterle, archeologické nálezy z vykopávek Bedřicha Hrozného a Jaroslava Černého, vynálezy J. E. Purkyně nebo maličké, ale praktické a užitečné patentky, ale i stavebnice Merkur. Vždyť právě na zařízení, které si z Merkuru sestavil, vytvořil Otto Wichterle gelové oční čočky. Několik vystavených vynálezů se týká i cukrovnictví, které bývalo v naší zemi skutečně na vysoké úrovni.

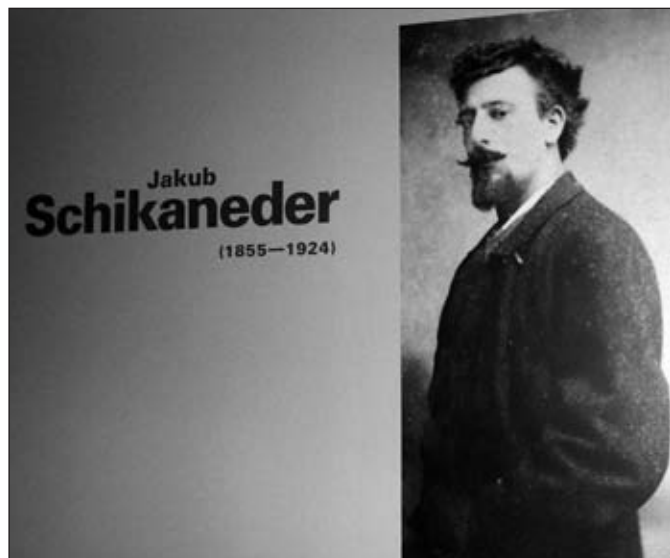

Jak hluboce se mýlil ředitel patentního úřadu ve Washingtonu, když v roce 1832 tvrdil: „Navrhuji zrušení patentního ústavu. Všechno už bylo vynalezeno a nic nového nelze objevit.“

V muzeu je ale ještě jedna zajímavá expozice, byť je zatím uzavřená. Jsou to tajemné bedny, které Národnímu muzeu odkázal MUDr. Bohuslav Jirůš. Ten byl jedním z donátorů muzea, farmakologem a botanikem. V jeho závěti bylo stanoveno, že

je možno bedny otevřít až za 200 let, tzn. od současnosti ještě za 100 let. Takže my obsah nevidíme, ale celá záležitost je přes-to velmi zajímavá.

Odpočinuli jsme si v Černínské zahradě, v příjemném prostředí, s výhledy a s půvabným letohrádkem. Pak jsme se vydali do Šternberského paláce na výstavu Rembrant & Co. Viděli jsme tu mnoho obrazů – děl holandských mistrů 17. století,

doplněné i řadou holandských grafik. A odtud ještě do protějšího Schwarzenberského paláce na výstavu barokního umění. Tady jsme obdivovali obrazy např. Jana Kupeckého nebo Karla Škréty. Některé z jeho prací si pamatujeme z výstavy Karel Škréta – Doba a dílo. V jiném podlaží jsou zase sochy z díla hlavně Matyáše Bernarda Brauna. U jeho Krista na kříži se musí každý zastavit. V dalším poschodí jsou i rozmanité předměty z doby baroka – ať už krásné róby s doplňky, nebo jídelní soupravy. Celá výstava je velice bohatá.

Nás ale ještě čekal poslední bod kulturního programu, na který jsme se nejvíce těšili – výstava Jakub Schikaneder. Tento malíř studoval v Praze a Mnichově. Byl členem Jednoty umělců výtvarných a České akademie věd a umění. Pocházel z rodiny s kulturní tradicí a jeho příbuzným byl i Emanuel Schikaneder, proslavený jako libretista Mozartovy Kouzelné flétny. Asi před dvěma lety jsme byli na výstavě obrazů Jakuba Schikanedera v Hlinsku a už tehdy nás velmi okouzly. Tady je

samozřejmě výstava rozsáhlejší a zahrnuje díla už z počátku jeho tvorby, z pozdějších pobytů u moře a dlouhou řadu pražských nočních, i nábřeží u Vltavy, krajiny, interiéry. Ty obrazy z pozdější doby jeho tvorby zachycují převážně podvečerní a večerní nálady a jejich temnota bývá vyvážena světýlkem - ať už je to rozsvícené okno nebo pouliční lucerna. Je to velmi působivé a moc se nám to líbilo. Celá výstava dokonce předčila všechna naše očekávání.

Ten náš třetí výlet byl do přírody. Linkovým autobusem jsme jeli do Nasavrk a mířili do lesa. Nejprve jsme si našli lokalitu V Koutech – rybníček zarostlý dřevím bahenním. Květy má stejné jako svatební květina kala. Potom jsme se zastavili ve vznikajícím archeoparku. Už je tu několik replik obydlí našich dávných předků, většinou s doškovými střechami, ale i se šindelovou nebo drnovou krytinou. A na dalších se i dnes pracovalo. Obdivovali jsme nadšení i pili řady dobrovolníků, kteří to všechno dělají. Pozvali nás na začátek srpna na keltský festival

Lughnasad do Nasavrk. Už jsme tam sice byli v jiných letech, ale stejně je to pro nás další námět, jistě bude program zase jiný.

Lesem jsme došli k místu U mnišky, památníku mniškové kalamity kolem roku 1920. Je tam přístřeší s posezením a tak jsme si tu odpočinuli a posvačili. Kolem Tarabky, bývalé hájenky jsme se dostali do Kameniček a pak poblíž Kubátky a Cukrovny. Kubátka bývala původně mlýnem, podle pověsti si ho pořídil pasák, který tu našel poklad. V Cukrovně se zase kdysi z javorů získával sirup. Zavedl to zde lesmistr z Libáně, Karel Boehringer.

A to už jsme mířili do Trhové Kamenice, městyse s dlouhou historií. Tady, pod vrchem Tábor, nebo Zelený Tábor, bývala rybníční tvrz, pak přestavěná na faru. V budově je nyní muzeum. Vedle je filipojakubský kostel. Na jednom domku poblíž kostela je pamětní deska, připomínající zdejší německý zločin z 8. 5. 1945, kdy Němci zabili 4 místní občany. Na škole tu učil spisovatel K.V. Rais. Ten odtud čerpal i řadu námětů pro svou tvorbu. V průběhu historie zde bývala např. činnost železářská, kamenictví, mlýn, pivovar, sklárna a brusírna skla a také časté trhy – vždyť odtud i název Trhová Kamenice. Nad obcí je lyžařský vlek a rozhledna, na které jsme už před časem na jednom výletě byli. V dolní části náměstí je historická budova bývalé radnice – nyní restaurace. A tam náš výlet příjemně skončil.

M.B., Klub českých turistů Slatiňany

Mysterium 13. komnaty na zámku je vyhrazeno žokejké Latě Brandisové

Do pilotního projektu „Otevřete 13. komnatu a odhalte tajemství českých hradů a zámků“ se v letošním roce přihlásilo deset památkových objektů. Mezi nimi je také slatiňanský zámek, který svým zaměřením sbírek vzdal poctu L. Brandisové, jediné ženě, která zvítězila ve Velké pardubické steeplechase v roce 1937. Dostih absolvovala v sedle devítileté polokrevné klisny Normy z chlumecké stáje Zd. Kinského. Byla to poslední Velká pardubická před vypuknutím války, v níž startovalo patnáctičlenné pole jezdců s početnou ekipou německých žokejů.

Výše zmíněný záměr památkářů byl připraven ke spuštění 5. května právě u těch památek, které nabízely zajímavý mysteriózní příběh či pověst ze starých časů, zaznamenaný písemně, nebo tradující se v ústním podání. Ke zhlédnutí 13. komnaty je potřeba získat sedm fiktivních klíčů z návštěv vytipovaných šlechtických sídel a zároveň splnit úkol, spočívající ve vyluštění rébusu, k němuž legendu a řešení poskytne průvodce. Ti jsou vždy k dispozici v dobovém hávu, reprezentující onu pitoreskní historickou osobnost vzešlou často z vypravování o hrůzostrašných historkách, odehrávajících se za zdmi starobylého hradu nebo zámku.

Každý návštěvník při své první prohlídce u pokladny obdrží cestovní knížku k zápisům četnosti udělených klíčů, jejichž požadovaný počet opravňuje odhalit tajemno 13. komnaty.

Zdejším zámekem provází žokejka

Lata, přičemž jednu z nich, L. Pilařovou, vidíme na poutačích v parku. Její dres je stejný, jaký měla Brandisová při vítězném stýplu v roce 1937 (obr. č. 1).

L. Brandisová se narodila v roce 1895 jako dvojče se sestrou Kristinou a pocházela z devíti dětí. Její otec, hrabě Brandis, byl příslušníkem tyrolské šlechty. Rodi-

na žila v Čechách a vlastnila malý chov koní. Od útlého věku otec učil své děti jízdě na koni. Na chuchelském závodišti v Praze se Lata seznamovala s dostihovým sportem a v roce 1921 se poprvé umístila v dámské rovinné jízdě. V roce 1926 přijala pozvání od svého bratrance Z. R. Kinského na Orlik, který připravoval koně na pardubické dostihy a díky jeho podpoře se v r. 1927 do něj přihlásila a umístila se na pátém místě. Největšího úspěchu dosáhla v sedle Normy, jak bylo výše řečeno (obr. č. 2 a 3). Jezdila na něm už v roce 1933 a tehdy obsadila v konkurenci dalších třinácti žokejů na startu třetí místo, v dalším roce byla již druhá.

Prosadit se v dostizích po II. světové válce Brandisové už nevyšlo. Na startu byla třikrát, v roce 1946, 47 a 49, ani jeden dostih nedokončila. Ten poslední byl Memoriál Z. Kinského, přičemž nehájila jeho barvy, nýbrž Státního hřebčína Slatiňany. Bylo tomu tak proto, že po záboru majetku hraběte Kinského přešla jeho chlumecká stáj pod slatiňanský hřebčín. Dostih se pro Lata nevyvíjel dobře a na hadím příkopu došlo k pádu koně a ona sama utrpěla těžká zranění, která ji poznamenala na celý život. Její kariéra tak definitivně skončila.

Hraběcí rodina Brandisů se přestěhovala koncem 19. století do zámečku v Řitce u Mníšku pod Brdy, který jim patřil. Po II. světové válce v něm žila Lata se svými sestrami. Na počátku 50. let byl jim

zabaven majetek a v roce 1953 se z něj musely vystěhovat (V roce 1988 se uvádí využití zámku jako skladiště pražských obchodních domů).

Brandisovy sestry byly pak přestěhovány do chaty v Bojově bez inženýrských sítí. Lata se starala o domácnost z malého invalidního důchodu, sestry pracovaly v čokoládovně. Po smrti dvojčete Laty Kristiny (1979) si Lata odvezl synovec E. Haan do Reitereggu ve Štýrsku, kde přežila jednu zimu a na jaře 1981 zemřela ve věku 86 let. Byla důstojně pohřbena v kapli svobodných pánů von Haanů tamtéž.

Vzpomínka na tuto statečnou a odvážnou ženu, byť formou osobité piety ukryté v 13. komnatě, je od správy zámku ušlechtilým počinem. Náplň svého života obětovala chovu a technice jízdy na koni a svojí ctížádostí dosáhla nejvyšší mety, v soutěži mezi profesionály na dostihovém kolbišti. Ve Velké pardubické startovala devětkrát a kromě jednoho vítězství se šestkrát umístila. V tomto sportu byla průkopnicí, a proto si zaslouží naší úctu a obdiv.

Lata se nikdy neprovdala a diváci a diváci ji neřekli jinak než „naše slečna“, která závodila fair play s ambiciózními muži, jímž se zcela vyrovnala.

Slavná heroína dostihové dráhy v Pardubicích sní svůj věčný sen mimo domov. Protože měla šlechtický původ, po roce 1948 byla odkázána na milost a přežívala ve skromných podmínkách, chudobě, ale pokora a víra jí dávaly naději, neboť byla hluboce věřícím člověkem.

Ing. Milan Vorel

V měsíci červnu pořádal KRB, může se to nazvat trojboj. To je podle volby typů běžeckých povrchů – 5 km tartanová dráha, 13,3 km silnice a cross 10 km a 3,6 km 276. Malá cena Monaka.

5. června 5000 m dráha na stadionu AFK Chrudim: z 16 běžců z toho 11 Krbáků zvítězil Mocek Tomáš AC Pardubice 17:25,2, 2. místo Rohlík Václav Slatiňany 17:41,3. Ženy – vyhrála Jitka Kalná Atletika Chrudim 19:44,1.

14.června byl uspořádán Blehův běh Aušperskem – 17. ročník – 13,3 km Silniční večerní závod se startem a cílem v Zaječicích, 13,3 km okruh přes Žumberk, Lukavice, Bítovany. Tento ročník byl rekordní po všech stránkách. V účasti 48 běžců, překonán traťový rekord Míry Wastla, který vydržel 13 let čas 45:20. Zvítězil Bucífal Libor 44:39 druhý doběhl Janů Jan 45:02, oba Hvězda Pardubice. V ženách zvítězila Jitka Kalná, Atletika Chrudim také v traťovém rekordu 56:20.

Další umístění: 11. Petr Schaffer, Mlýn Janderov 52:43,33. Korběl Daniel 1:06:57 a 43. Červinka Milan oba HO Škrovád 1:14:42,44. Vorel Milan Slatiňany 1:16:15.

20. června se konala 276. Malá cena Monaka jako Běh olympijského dne.

Byl překonán účastnický rekord, bylo prezentováno 184 běžců. Za dusného počasí 26 °C, 10 km vyhrál Šmehlík Eduard Sl. Hr.Králové 36,15, v ženách zvítězila Matrasová Kateřina, SK Chrást 39,46. Z místních běžců na 5. místě Rohlík Václav 39,03, 6. Maier Lukáš 39,10, 12. Kocek Pavel HO Škrovád, 18. Schaffer Petr Ml. Janderov 41,45, 19. Hroch Jiří 41,56 HO Škrovád.

Na okruhu 3,6 km zvítězil Dymák Pavel HV. Pardubice 12,07 9. místo Pilař Tomáš 13,48, 12. Urválek Vladimír 14,15, 19. Venzara Jakub 15,09, 26. místo Češíková Eliška 15,59, 29. Dobruská Veronika 16,14, 31. Rulík Martin 17,05, 32. Hodic Jan 17,21 všichni Slatiňany.

Jak je z této 276. MCM patrné, počty závodníků stále stoupají, tak neváhejte a přijďte na 277. MCM, která se koná 11. července ve Slatiňanech, start pod restaurací Monako. Můžete se proběhnout na tratích 10 km a 3,6 km v příjemném lesním prostředí Podhůry.

VI. Čumpelik KRB Chrudim

MĚSTSKÁ KNIHOVNA SLATIŇANY pro Vás připravila prázdninovou soutěž

„Co mě zaujalo ve Švýcárně“

29. června se otevře budova většiny z Vás velmi dobře známé Švýcárny, ve které naleznete expozici interaktivního muzea starokladrubského koně.

Co takhle ho prozkoumat a dát nám vědět,
co zaujalo právě vás při jeho prohlídce?
Můžete malovat, vyrábět nebo třeba psát,
prostě vaše fantazie je neomezená...

Ty nejzajímavější práce budou v prostorách muzea vystaveny,
a samozřejmě patřičně odměněny!

Přineste prosím kdykoliv o prázdninách,
ale nejpozději do 7. září 2012 k nám do knihovny.

Pitcairn – ostrov vzbouřenců

Každý z milovníků dobrodružných příběhů jistě zná slavný příběh o vzbouře na lodi Bounty. Pro oživení: koncem XVIII. století, přesněji r. 1789 za vlády anglického krále Jiřího III se z tichomořského Tahiti vracel trojstěžník „Bounty“ s nákladem sazenic chlebovníku, které měly být vysazeny na některých brisických osadách v Antilách. Kapitán lodi William Bligh, výborný a zkušený námořník, avšak velmi špatný psycholog a známý svou nepřiměřenou krutostí na své námořníky, si zasedl zejména na svého zástupce Fletcherera Christiana. To způsobilo, že většina námořníků pod vedením právě zmíněného Christiana se poblíž tonžského ostrova Nomuka vzbouřila, kapitána Bligha vysadila spolu s několika jeho nejvěrnějšími na největší záchraný člun a nechala ho tak čelit svému osudu. Ten však doplul na východoindický ostrov Timor. Překonal tak neuvěřitelných 5 500 km na sedmimetrové jole s 18 námořníky na loďce. Poté se Bligh dostal lodí domů do Anglie a připravil trestnou výpravu

na vzbouřence. Bounty s více než 20 námořníky se vrátila zpět na Tahiti, kde zůstali někteří námořníci, kteří se neobávali příjezdu trestné lodi z Anglie. Trestná loď Pandora pod vedením neméně krutého kapitána Edwardse je však přece jen dostihla. Všichni vzbouřenci i loajální námořníci byli zajati a ti, kteří přežili strastiplnou plavbu zpět i po ztroskotání na Velkém Barriero-vém Útesu, byli v Anglii postaveni před vojenský soud a tři z nich popraveni. Zbýlých devět vzbouřenců spolu s šesti Tahitiány a dvanácti tahitskými dívkami se vydali znovu na oceán hledat nějaký neznámý ostrov, kde by je nedostihla žádná trestná loď. Po několikátýdenním bloudění narazili na neobydlený ostrůvek, který byl po všech stránkách velmi přijatelný. Později se zjistilo, že se jedná o ostrov Pitcairn, který již r. 1767 objevil britský mořeplavec Carteret. Ten se však při zákresu do mapy zmylil asi o 350 km a tak zůstal ještě na dlouhou dobu neznámý pro okolní svět. Byly zde sice nalezeny stopy po dřívějším osídlení Polynésany, ti však ostrov před mnoha lety opustili. Vzbouřenci se zde 23. 1. 1790 vylodili, posléze loď vyklidili a zapálili a nikdo již neměl šanci opustit tento ostrov. Stopa se po nich tak na dlouhých 18 let ztratila. Teprve r. 1808 ostrov náhodně objevila ame-

rická tuleňářská loď Topaz. To již žil pouze jeden z původních vzbouřenců John Adams Ten byl obklopen několika tahitskými ženami a potomky svými a svých již zemřelých druhů. Po několika málo let po vylodění zde probíhalo peklo. Vraždy a násilnosti zde byly na denním pořádku jak mezi samotnými vzbouřenci tak i bělochy a tahitskými muži, aby nakonec zůstal naživu pouze jediný z nich. Pitcairnovy ostrovy v Tichém oceánu jsou britským nezávislým územím a skládají se z ostrovů Pitcairn, Henderson, Ducie a Oeno. Pouze Pitcairn, který leží na 25 04 j.š. a 130 06 z.d. je obydlen a žije zde dnes pouze něco přes 70 obyvatel. Ostrov je sopečnatý, velmi hornatý, strmé útesy se svažují prudce do moře a nejvyšší vrcholky dosahují výšky 700 m. Pouze na východní straně ostrova jsou svahy mírnější a půdu, která je velmi úrodná, lze obdělávat. Zde také vznikla jediná osada na ostrově Adamstown, kde žijí skoro všichni obyvatelé. Celková rozloha ostrova je pouhých 5 km. Při své snaze o navázání fila-

telistické korespondence s co nejdlehlším koutem světa, jsem asi před padesáti lety v jistém americkém časopise našel adresu: Betty Christian, Shady Nook, Pitcairn, Pacific Ocean. Adresa velmi přitažlivá: Betty Christian-snad přímý potomek slavného vůdce vzbouřenců Fletcherera Christiana. V adrese není uvedena žádná osada ani číslo, pouze Shady Nook (Stinný koutek), Pitcairn, Pacific Ocean. Během pěti let jsme si 11 vyměnili několik dopisů a dozvěděl se tak něco životě těchto ostrovanů Teprve roku 1814 navštívily ostrov první dvě britské válečné lodě Briton a Tagus. John Adams však není deportován. Je mu odpuštěno a jako stařešinovi obce je mu dovoleno, aby nadále spravoval svůj ostrov. Umírá ve velkém žalu a úctě všech l. p. 1829. Roku 1856, kdy se počet obyvatel zvýšil na stodevadesát šest a hrozí jim hlad, jsou všichni obyvatelé převezeni na ostrov Norfolk východně od pobřeží Austrálie. Po dvou letech se však asi čtyřicet obyvatel vrací zpět na svůj ostrov a jejich potomci zde žijí dodnes. Roku 1886 přijíždí adventistický misionář John L. Tay

a během krátké doby jsou všichni obyvatelé obránci na adventistickou víru. Spojení se světem ostrov dostává roku 1938, kdy je zde byla vybudována malá radiostanice. Od roku 1952 je Pitcairn podřízen přímo guvernérovi souostroví Fidži. Z dopisů od Betty jsem se dozvěděl něco o životě na ostrově koncem padesátých a začátkem šedesátých let. Život je zde velice jednotvárný a hluboce poznamenaný adventistickou vírou, která zakazuje mnohé „výdobytky“ civilizace jako tabák, alkohol, hrací karty, kosmetické přípravky, tanec a pod. Obava ze soudného dne je stále velice silná, ikdyž se za posledních padesát jistě mnohé změnilo. Mnoho ostrovanů nikdy neopustilo svůj ostrov, pouze někteří navštěvují sousední ostrov Henderson ležící asi 110 námořních mil od Pitcairnu, kde sbírají dřevo myro a želví krunýře pro výrobu drobných suvenýrů. Pokud někdo vážně onemocní, je převezen do nemocnice na Nový Zéland. Dostat se na loď, která musí kotvit na otevřeném moři, není však v bouřlivém příboji jednoduchou záležitostí. Mimo rybaření, obdělávání malých pozemků je výroba suvenýrů a psaní dopisů filatelistům po celém světě hlavní náplní činností obyvatel. První série známek vyšla roku 1940 a do dnešních dnů jich bylo již několik stovek. To vše pro několik desítek obyvatel. Pitcairn je tudíž suverénně nejmenší znamkovou zemí světa, kdy počet vydaných emisí mnohonásobně převyšuje počet obyvatel. Přehled vyobrazených známek:

Pitcairn Michel č. 1 oranžovník č. 2 Fletcher Christian a Pitcairn č. 3 John Adams č. 4 kapt. Bligh č. 21 mapa ostrova č. 22 lodní bible č. 23 dřevěný suvenýr Norfolk č. 21 příjezd obyvatel z Pitcairnu Pohledy č. 1 Ostrov z kotvící lodě č. 2 Přístaviště na ostrově.

Ing. Jiří Pešek

Zprávy z atletických sektorů slatiňanského oddílu

Od května naši atleti bojují o body v různých kategoriích a na různé úrovni soutěží.

Nejprve k soutěžím družstev. **O našich nejmenších zatím nemáme výsledky**, ale podle předposledních závodů ve Slatiňanech si nevedli špatně.

Mladší žactvo je zastoupeno pouze dívkami (chlapecké družstvo jsme nedali dohromady!!!!). Dívky mají za sebou tři kola a jsou zatím na pěkném 4. místě před AC Pardubice. Nejvýraznější postavou je pak Čermíková Karla. Nejlepší umístění je 2. místo za výkon 49 m v míčku a 3. místo za 7,3 m ve vrhu koulí!! Prosadila se také štafeta na 3x300m, kde časem 2:40,0 min. obsadila výborné 2. místo v sestavě Jirásková, Špásová, Opočenská. Pomalu se začíná prosazovat Opočenská ve sprintech, kde je největší tlačence. Dokázala stlačit své maximum na 60m pod 9s a to na 8,9, což ji vyneslo na 7. příčku, a na 60 m.př. pak byla za 12,7 s dokonce na 6.–8. místě. Chalupová v běhu na 800 m 6. místo. Ostatní děvčata se pohybují okolo 8. až 10. místa. Je to např. Dibelková (800m), Špásová (60mpř., 800 m), Jirásková (800 m, míček), Kramářková M. (dálka...), Řezáčová (koule, dálka...), Pavlíková (koule, míček...).

Starší žáci Nekut Gabriel a dívky Rulíková, Prokopová M., Čermáková, Vošvrudová a Horníková hostují za Chrudim, kde výraznou měrou přispívají body do soutěže družstev. Z nejlepších výsledků uvádíme: Rulíková – hod kladivem 26,8 m (2.), disk 23,2 m (3.), koule 9,0 m (5.), Prokopová 800m 2:41,62min. (2.), Čermáková 2:46,16min, Nekut oštěp 31,20 m (3.), 60m 8,34 s (4.).

Družstvo juniorů mělo zatím jedno kolo. Průběh závodu byl velmi dramatický. Na pardubická družstva jsme neměli šanci, a tak jsme se soustředili na souboj o třetí místo s Poličkou. Po první části jsme prohrávali, pak jsme vedli my a před závěrečnou štafetou byl stav nerozhodný. Bylo jasné, že kdo protne cíl dříve bude i celkově třetí. A štafeta to byla nádherná. Nejprve na prvním úseku jsme prohrávali, když Rulík ztratil asi 10 m, pak Hudec ztrátu dohnal, Venzara předával o 10 m dřív před Poličkou a Pilař Martin nakonec podlehl přesně na cílové pás-

ce poličskému finišmanovi o 3 setiny sekundy!!! Od Martina to byl heroický výkon neboť měl v nohách úspěšné závody v běhu na 400 m v osobním rekordu 56,69 s (2. místo), dále na 800 m 2:16,96 min (4.) a na 3 000 m 11:01,37 min (5.) Další výkony našich: benjamínek Netolický 400 m př. 70,91 (3.), výška Venzara 1,65 cm (2.), Rulík 1,60 cm (3.) trojskok Venzara 11,63 m (3.), koule Hudec 12,65 m (5.), kladivo Zikmunda 26,26 m (6.), disk Hudec 34,22 m (5.)

Krajské přebory jednotlivců 16. 6. 2012 – Svitavy, kategorie staršího žactva – doba bronzová.

Na tyto závody jsme odjeli s minivýpravou čtyř závodníků, (pro zajímavost Chrudim měla asi 30 lidí) s určitými ambicemi. A nakonec se předpoklady potvrdily k velké radosti našich závodníků.

První medaili, a to bronzovou vybojovala Čermáková Nela v běhu na 100 m př. časem 20,04 s.

Pak se postavila na vržiště naše největší naděje Rulíková Veronika. Opět nezklamala. V kouli vybojovala 5. místo za výkon 9,88 m, což byl osobní rekord, v disku to byla nepopulární „bramborová“ 21,47 m a vrcholem bylo třetí místo v kladivu za výkon 25,36 m!! Nekut Gabriel měl rovněž vzestupnou výkonnost. Nejprve skončil v dálce na 7. místě za skok dlouhý 506 cm, což bylo na hranici jeho osobního rekordu, pak zaběhl výborně 150 m za 19,81s a bylo to 5. místo a nejlepší si schoval nakonec, kde v hodu oštěpem si novým osobním rekordem 32,15 m vybojoval rovněž bronzovou medaili!! Smolařkou výpravy byla Míša Prokopová, která v obou závodech obsadila 4. místo. Bylo to v běhu na 800m za 2:47,29 min a na 300m za 49,71 s.

Rulík Martin – potřetí za sebou mistr ČR!!!!

Martin odjel do Prahy na závody nejlepších studentů učňovských škol v roli favorita, neboť ještě na základní škole se 2x stal republikovým přeborníkem. Bylo tu však jedno ale, neznal sílu soupeřů. Nakonec se ukázalo, že ani v této kategorii nenašel přemožitele a opět vybojoval ve skoku vysokém titul mistra ČR za pěkný výkon 170cm!!!! Gratulujeme.

Jan Hanuš

Vyřešte to
snadno
a rychle!

Kdykoliv vás život
překvapí nečekanými
výdaji, je tu pro vás
půjčka od Providentu.

- ✓ půjčka na míru vašim potřebám
- ✓ jednoduchá a férová smlouva
- ✓ možnost úpravy splátek bez navýšení

Přímý kontakt na obchodního zástupce:

Tímto automaticky nevzniká nárok na půjčku. 2Q2012

Zavolejte nám a dozvíte se více

844 430 430

PROVIDENT

www.provident.cz

ARMY SHOP

Prodej vojenského výstrojního materiálu

Armádní výstroj

Airsoft

Znehodnocené zbraně

Prodejna Chrudim

Tovární 1112, 537 02 Chrudim
tel.: 469 775 194, mob.: 774 410 132
e-mail: chrudim@excaliburarmy.cz

Provozní doba: Po – Pá 7.30 – 16.30, So 8.00 – 11.00

Prodejna Slatiňany

T. G. Masaryka 429, 538 21 Slatiňany
tel.: 469 682 588, mob.: 775 708 296
e-mail: slatiany@excaliburarmy.cz

Provozní doba: Po – So 8.00 – 17.00, Ne 13.00 – 18.00

www.earmyshop.cz

Soukromá inzerce

Pronájem nebytových prostor

Pronajmeme nebytové prostory na Zdravotním středisku ve Slatiňanech. Jedná se o cca 46 m² v prvním patře. Prostor je členěn na 2 místnosti. Větší má rozměr 28 m².

Vhodné na ordinaci, kancelář apod.
Volné od 1. 1. 2012, tel.: 606 320 919.

STALO SE

Na 3. kole KP družstev mužů v Hradci Králové se stala kuriózní příhoda. Do výšky skákal slatiňanský atlet Marcel Závorka. Laťku na základní výšce 160 cm měl hravě překonat. Leč netrefil odraz, odlepil se od tartanu daleko před laťkou a shodil nejen tu, ale i těžký stojan. A podle zákona schválnosti mu ta kovová konstrukce spadla přímo na temeno. Otfesený Závorka seděl se zkrvavenou hlavou na zemi a kolem zatím vznikl mírný zmatek. Jeden z pořadatelů rychle běžel pro doktora, ale než ten k výškařskému sektoru dorazil, ujal se práce jiný lékař. Další slatiňanský závodník MUDr. Ondra Piskač. Ten odvedl Závorku kousek stranou a zhodnotil, že je to na šití. Někdo nabídl svoje auto, ale doktor Piskač rozhodl, že to zvládne sám na místě. Z příruční lékárničky vytáhl vše potřebné a dal se do šití. Marcel Závorka statečně držel a neomdléval, Ondra Piskač s jistotou špičkového krejčího prošival hlavu jedním stehem za druhým a vedle nich zatím skákali skokané do výšky neboť soutěž se po chvílce znovu rozběhla. Když rozhodčí zavolala: „Připraví se Závorka“, ten jen klidně odpověděl: „Vynechávám“. A když byl ke skoku vyzván Piskač, odpověděl stejně.

A tak když jeden skokan došil pěti stehy druhého, jali se oba pokračovat v závodění. Není nad to mít v družstvu vlastního lékaře. Navíc s hodností nadporučíka a se zkušenostmi z Afganistánu.

Pro družstvo se však nakonec rychlé zprovoznění Závorky ukázalo jako kontraproduktivní. Ten totiž hned po výšce přeběhl ke skoku o tyči. Avšak při rozcvičování tyč v hodnotě cca 10 000 Kč ohnul a ta praskla jako suchý dřevěný klacek. A tak je náš oddíl bez tyče. A může za to Ondra Piskač.

zdeněk jirásek